

Funktsionaalne endoskoopiline ninakõrvalkoobaste operatsioon

Patsiendi infomaterjal

Infolehe eesmärk on anda patsiendile soovitusi FESS-operatsiooni järgseks perioodiks.

Operatsioon

Funktsionaalne endoskoopiline ninakõrvalkoobaste operatsioon ehk FESS-operatsioon (FESS – ingl *functional endoscopic sinus surgery*) tehakse ninasõõrmete kaudu üldnarkoosis. Operatsiooni käigus avardatakse põsekoobaste loomulikke avasid ja eemaldatakse põletikulist kudet, et ravida põsekoopapõletikke ja/või eemaldada ninapolüüpe. Operatsioon ei muuda nina väliskuju ega jäta nahale arme. Vahel on vaja ninakäike tamponeerida verejooksu vältimiseks.

Tamponid eemaldatakse 1–7 päeva pärast. Võidakse kasutada ka isesulavaid tampoone, mida ei ole vaja eemaldada.

Valu

Operatsiooni järel võib esineda vähest peavalu ja/või valu põskede piirkonnas. Valuvaigistina võib kasutada paratsetamooli. Ei ole soovitatav kasutada ibuprofeeni või diklofenaki tüüpi ravimeid, kuna need võivad soodustada veritsust.

Ninaturse ja palavik

Kui nina ja selle ümbrus läheb turse ja/või kui palavik tõuseb üle 38 °C, võtke ühendust operatsiooni teinud osakonnaga/arstiga või pöörduge valvehaiglasse. Vähest palavikuta turset saab leevendada külmakottidega.

Pange tähele!

Esimestel päevadel pärast operatsiooni **võib esineda** vähest veritsust ninast. Kui tekib ninaverejooks, kummardage ettepoole, et Te ei neelaks verd alla. Ninale ja kuklale võiks asetada külmakoti/jääkoti. Kui verejooks ei peatu 10 minuti jooksul, võtke ühendust operatsiooni teinud osakonnaga/arstiga või minge valvehaiglasse.

Nina niisutamine Operatsiooni järel võiks nina niisutada soolalahusega (1/2 liitrit vett + 1 teelusikas soola). See vähendab koorikute tekkimist ninna ja kiirendab paranemist.

Ninaloputusega alustage 1-2 nädalat pärast operatsiooni. Ninasõõrmete avamiseks võite vajaduse korral nuusata sissepoole ja sülitada eritise suu kaudu välja.

Mida vältida

Vältige pingutamist ja higiseks ajavat tegevust. Tugevat nuuskamist tuleb vältida nädal aega pärast operatsiooni, kuna surve võib viia õhu nahaaluskoesse. Ärge minge sauna ega vanni 2 nädala jooksul pärast operatsiooni.

NB! Kui ninast tilgub selget (või kollakat) vedelikku, võtke ühendust operatsiooni teinud arstiga. Tegemist võib olla seljaajuvedeliku lekkimisega.

Kontaktandmed

Ida-Tallinna Keskhaigla Kõrva-nina-kurguhaiguste keskus: 620 7024
III kirurgiaosakond arstid 6067 661 / õed 6067 672

Valvehaigla: Põhja-Eesti Regionaalhaigla Mustamäe korpus Sütiste tee 19, Tallinn.

ITK583
Käesoleva infomaterjali on
kooskõlastanud kirurgiikliinik
01.01.2020.